

Warszawa, 17 lutego 2017 r.

TRYBUNAŁ KONSTITUCYJNY

Al. Jana Christiana Szucha 12a

00-918 Warszawa

Skarżący:

G T

Reprezentowany przez:

Adw. Mikołaja Pietrzaka

Adw. Pawła Osika

Adw. Małgorzatę Mączkę-Pacholak

Kancelaria Pietrzak Sidor & Wspólnicy s.j.

ul. Sandomierska 8 lok. 5

02-567 Warszawa

(pełnomocnictwa w załączeniu)

SKARGA KONSTITUCYJNA

Działając w imieniu G T , na podstawie art. 79 Konstytucji RP oraz art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. 2016, poz. 2072), składamy skargę konstytucyjną i **wnosimy o stwierdzenie, że:**

§ 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jedn. Dz. U. 2015, poz. 1110, ze zm.) w zakresie, w jakim przewiduje obligatoryjne zamieszczenie symbolu przyczyny niepełnosprawności, a w konsekwencji rodzaju

choroby, w szczególności _____, jako przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, **jest niezgodny z art. 47 w zw. z art. 51 ust 1, 2 i 5 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.**

Ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie stanowi:

Wyrok Sądu Okręgowego w L _____ Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, z dnia _____ października 2016 r., sygn. akt _____, doręczony Skarżącemu w dniu 18 listopada 2016 r. (dowód doręczenia ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie w załączeniu – **załącznik nr 4**).

UZASADNIENIE

I. Stan faktyczny

1. W dniu _____ kwietnia 2015 r., Miejski Ośrodek ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L _____ wydał wobec G _____ T _____ (dalej: „**Skarżącego**”) orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zawierające symbol przyczyny niepełnosprawności (**załącznik nr 5**). Zgodnie z § 32 ust. 2 pkt _____ Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jedn. Dz. U. 2015, poz. 1110, ze zm., dalej: „**Rozporządzenie z 2003 r.**”) symbol ten oznacza
2. W dniu _____ kwietnia 2015 r. od powyższego orzeczenia Skarżący wniósł odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L _____, domagając się zmiany treści orzeczenia poprzez wydanie orzeczenia ze zmienionym symbolem przyczyny niepełnosprawności z _____ na symbol _____ oraz wydanie dodatkowego orzeczenia bez symbolu przyczyny niepełnosprawności (**załącznik nr 6**).
3. Orzeczeniem z dnia _____ maja 2015 r. Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L _____ utrzymał w mocy orzeczenie Miejskiego Ośrodka ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L _____ (**załącznik nr 7**).
4. W dniu _____ maja 2015 r. Skarżący wniósł odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L _____ do Sądu Rejonowego _____ (**załącznik nr 8**). W odwołaniu Skarżący wniósł o zmianę treści orzeczenia poprzez wydanie orzeczenia ze zmienionym symbolem przyczyny niepełnosprawności z _____ na symbol _____ oraz o wydanie orzeczenia bez symbolu przyczyny niepełnosprawności. W uzasadnieniu odwołania Skarżący wskazał między innymi, że nie wyraża zgody na

udostępnienie ewentualnemu pracodawcy symbolu , gdyż pracodawca z łatwością może zidentyfikować jego znaczenie i odnaleźć informację, że oznacza on

. Skarżący wskazał, że stosunek społeczeństwa, w tym także pracodawców do osób z zaburzeniami rozwoju jest daleko lepszy niż do osób

Dla pracodawcy nie jest istotny symbol przyczyny niepełnosprawności, jeśli należy on do grupy schorzeń szczególnych (symbole: 01-U, 02-P, 04-O, 06-E, 12-C – zgodnie z art. 26a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dalej: „ustawa o rehabilitacji zawodowej”). W dalszym ciągu postępowania przed Sądem I instancji Skarżący popierał wniosek o wydanie orzeczenia bez symbolu niepełnosprawności, cofając wniosek o wydanie orzeczenia z innym symbolem niepełnosprawności. Skarżący złożył także wniosek o skierowanie pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego w kwestii czy § 13 ust. 2 pkt 9 Rozporządzenia z 2003 r. jest zgodny z art. 2, art. 47 oraz art. 51 ust. 1 Konstytucji RP, z art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 17 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych oraz art. 2, art. 3 oraz art. 6 konwencji nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy.

5. Wyrokiem z dnia maja 2016 r., wydanym w sprawie o sygn. akt , Sąd Rejonowy w L Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie Skarżącego (**załącznik nr 9**). W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy w L wskazał, że nie znalazł podstaw, aby zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym określonym przez Skarżącego. Wprowadzenie w Rozporządzeniu z 2003 r. obowiązku oznaczania symbolu niepełnosprawności nie budziło wątpliwości Sądu od strony formalnej. Sąd nie dostrzegł także naruszenia przez ten przepis zasad wyrażonych w art. 2, art. 47 oraz art. 51 ust. 1 Konstytucji RP. Zdaniem Sądu Rejonowego w L osoba, która chce korzystać z określonych świadczeń o charakterze publicznoprawnym, w tym świadczeń z ubezpieczeń społecznych, musi godzić się na ograniczenie jego prawa do prywatności, zaś symbol wskazany w orzeczeniu ma istotne znaczenie z punktu widzenia uprawnień ubezpieczonego; z punktu widzenia funkcji oznaczeń nie można przyjąć, że wkraczają one w sferę prywatności osoby ubezpieczonej w sposób nieuzasadniony.
6. Apelacją z czerwca 2016 r. Skarżący zaskarżył w całości wyrok Sądu Rejonowego w L , zarzucając wyrokowi naruszenie prawa materialnego, tj. art. 2, art. 47, art. 51 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz art. 27 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, wnosząc o wydanie orzeczenia nie zawierającego symbolu przyczyny niepełnosprawności (**załącznik nr 10**). W uzasadnieniu apelacji Skarżący wskazał, że do zidentyfikowania potrzeb osoby niepełnosprawnej służba medycyny pracy nie potrzebuje symbolu przyczyny niepełnosprawności pracownika, może go ustalić np.

na podstawie całości dokumentacji medycznej. Zamieszczenie w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności symbolu przyczyny niepełnosprawności nie jest niezbędne dla ochrony żywotnych interesów w zakresie zatrudnienia osoby i nie poprawia funkcjonowania tej osoby na rynku pracy. Pismem z dnia czerwca 2016 r. Skarżący uzupełnił apelację z czerwca 2016 r., podnosząc dodatkowo zarzut naruszenia art. 26a ust. 1a i 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (**załącznik nr 11**).

7. Wyrokiem z dnia października 2016 r., wydanym w sprawie rozpoznawanej pod sygn. akt Sąd Okręgowy w L Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację Skarżącego, podzielając w całości stanowisko Sądu Rejonowego w L (**załącznik nr 12**). W ocenie Sądu II instancji umieszczenie w orzeczeniu o niepełnosprawności symbolu przyczyny tej niepełnosprawności, znajduje podstawę w przepisach prawa, co sprawia, że ingerencja państwa w sferę prywatności ubezpieczonego jest uzasadniona; żądanie Skarżącego nie zamieszczania symbolu schorzenia, które jest niezbędne dla określenia uprawnień przysługujących mu w związku ze stwierdzonym stopniem niepełnosprawności, należy uznać za bezzasadne.
8. Prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w L wydany w sprawie rozpoznawanej pod sygn. akt został doręczony Skarżącemu w dniu 18 listopada 2016 r. (**załącznik nr 4**). Skarżący nie wniósł nadzwyczajnego środka zaskarżenia od tego wyroku.
9. W celu szerszego przedstawienia stanu faktycznego sprawy, Skarżący zwraca uwagę, że pismem z dnia 29 września 2016 r. Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w związku z otrzymywanymi skargami dotyczącymi konieczności umieszczania symbolu niepełnosprawności oraz oznaczeń specjalizacji lekarzy w orzeczeniach o niepełnosprawności (**załącznik nr 13**)¹. Rzecznik Praw Obywatelskich podniósł między innymi, że obligatoryjne udostępnianie pracodawcy informacji na temat specyficznego schorzenia, na które cierpi pracownik, może budzić wątpliwości z punktu widzenia konstytucyjnego prawa do prywatności, ochrony danych osobowych, prawa do zachowania tajemnicy pacjenta, a w konsekwencji skutkować dyskryminacją osoby z niepełnosprawnością na rynku pracy. Rzecznik wskazał, że przyjęte rozwiązania prawne, związane z koniecznością ujawniania pracodawcy informacji na temat schorzenia lub niepełnosprawności, na które cierpi

¹ Wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich do Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych z 29 września 2016 r. jest dostępne pod adresem: <https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/Do%20pełnomocnika%20rządu%20ods%20osob%20z%20niepełnosprawnościami.pdf> [dostęp: 16 lutego 2017 r.]

pracownik, wywołują niekorzystne skutki w przypadku osób cierpiących na schorzenia ukryte, takie jak choroby psychiczne czy niepełnosprawność intelektualna; zaś tacy pracownicy często nie potrzebują specjalnych dostosowań miejsca i warunków pracy, a wciąż powszechne w społeczeństwie uprzedzenia i stereotypy na temat ich niepełnosprawności powodują niechęć potencjalnych pracodawców do ich zatrudniania. Rzecznik Praw Obywatelskich ocenił, że „istotne jest takie ukształtowanie systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, które pozwoli na przyznawanie szczególnych uprawnień pracodawcom bez konieczności ujawniania im przez pracowników przyczyny posiadanego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Alternatywnym rozwiązaniem byłoby umożliwienie wskazywania w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności jedynie koniecznych dla danej osoby dostosowań i udogodnień w miejscu i procesie pracy zamiast symbolu choroby czy schorzenia”. W odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich, pismem z dnia 22 grudnia 2016 r. Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych wyjaśnił, że umieszczanie danych o przyczynie niepełnosprawności w orzeczeniach o niepełnosprawności jest niezbędne do zapewnienia odpowiedniego wsparcia, wynikającego ze specyficznych potrzeb osób niepełnosprawnych w procesie zatrudnienia².

10. W celu szerszego przedstawienia stanu faktycznego sprawy, Skarżący wskazuje także, iż zwrócił się ze swoją sprawą o pomoc do Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Pismem z dnia 25 kwietnia 2016 r. Helsińska Fundacja Praw Człowieka zwróciła się do Prezesa Zarządu Głównego P z prośbą o przedstawienie opinii dotyczącej wiedzy i doświadczeń lekarzy , dotyczących umieszczania symbolu przyczyny niepełnosprawności na orzeczeniu o niepełnosprawności w sposób umożliwiający pracodawcy zapoznanie się z dolegliwościami pracownika (**załącznik nr 14**). W odpowiedzi na pismo Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, w piśmie z listopada 2016 r., Prezes P poinformowała, że w ocenie P „umieszczenie symbolu przyczyny niepełnosprawności () na orzeczeniu o niepełnosprawności w sposób umożliwiający pracodawcy zapoznanie się z dolegliwościami pracownika jest niezasadne, niewłaściwe i stygmatyzujące, zwiększa przeszkody w dostępie osób do zatrudnienia, prowadzi do ingerencji w prawo do prywatności i autonomię informacyjną osób i należałoby dokonać odpowiedniej zmiany przepisów prawnych” (**załącznik nr 15**). Zdaniem P przykładowe,

² Informacja na temat treści odpowiedzi Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych jest dostępna pod adresem: <http://www.sprawy-generalne.brpo.gov.pl/szczegoly.php?pismo=852665&sygnatura=XI.520.1.2016> [dostęp: 16 lutego 2017 r.]

kompromisowe rozwiązanie mogłoby polegać na tym, że w orzeczeniu nie wskazywanoby, które spośród schorzeń jest przyczyną niepełnosprawności, co stwarzałoby większe gwarancje ochrony prawa do prywatności i autonomii informacyjnej osoby niepełnosprawnej.

II. Uzasadnienie zarzutów niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej

1. Konstytucyjne wolności i prawa, które zostały naruszone ostatecznym rozstrzygnięciem sądu

11. Zdaniem Skarżącego, w wyniku zastosowania § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. w jego sprawie, doszło do naruszenia jego praw gwarantowanych przez art. 47 oraz art. 51 ust. 1, 2 i 5 Konstytucji RP. Naruszenie to polegało na ujawnieniu przyczyny niepełnosprawności Skarżącego, tj. _____, w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, wydanym na podstawie art. 6b ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 2, art. 4 ust. 2 i art. 6b ust 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w L _____, a następnie utrzymanym w mocy przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w L _____, oraz Sąd Rejonowy _____ w L _____ oraz Sąd Okręgowy w L _____.
12. Informacja o przyczynie niepełnosprawności (rodzaju schorzenia – w przypadku Skarżącego _____), podana w orzeczeniu o niepełnosprawności, należy do sfery życia prywatnego Skarżącego, pozostającej pod ochroną art. 47 Konstytucji RP.
13. W ocenie Skarżącego, przepisy § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. nakazujące ujawnienie przyczyny jego niepełnosprawności w postaci wskazania konkretnego schorzenia – _____, w orzeczeniu o niepełnosprawności naruszają jego prawo do prywatności. Jak wskazuje orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, prywatność odnosi się m.in. do ochrony informacji dotyczących danej osoby i gwarancji pewnego stanu niezależności, w ramach której człowiek może decydować o zakresie i zasięgu udostępniania i komunikowania innym osobom informacji o swoim życiu³.

³ Tak TK w wyroku z dnia 19 maja 1998 r., sygn. akt U 5/97.

14. Zdaniem Skarżącego, nałożenie na niego obowiązku przedstawienia odpowiedniego orzeczenia o niepełnosprawności w celu uzyskania określonych uprawnień wynikających z przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej, nie oznacza, że informacje dotyczące przyczyn niepełnosprawności, jakie legły u podstaw wydania takiego orzeczenia, powinny podlegać ujawnieniu w tak szerokim zakresie. Zdaniem Skarżącego, ujawnienie przyczyny jego niepełnosprawności w urzędowym dokumencie, jakim jest orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie jest niezbędne i konieczne dla realizacji celu zamierzonego przez ustawodawcę, a zabezpieczenie interesów pracownika i pracodawcy zatrudniającego osobę z niepełnosprawnością jest możliwe przy użyciu innych środków, mniej ingerujących w prawo do prywatności. W konsekwencji, naruszenie prawa do prywatności Skarżącego poprzez ujawnienie rodzaju jego schorzenia w orzeczeniu o niepełnosprawności, nie spełnia konstytucyjnego wymogu proporcjonalności ograniczenia prawa do prywatności.
15. Informacja o przyczynie niepełnosprawności (rodzaju schorzenia – w przypadku Skarżącego _____), podana w orzeczeniu o niepełnosprawności, należy do sfery autonomii informacyjnej Skarżącego, pozostającej pod ochroną art. 51 Konstytucji RP. Skarżący podkreśla, że informacja o stanie zdrowia należy to kategorii wrażliwych danych osobowych, które, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, objęte są szczególną ochroną konstytucyjną⁴.
16. W ocenie Skarżącego, przepisy § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. nakazujące ujawnienie przyczyny niepełnosprawności w postaci wskazania konkretnego schorzenia – _____, w orzeczeniu o niepełnosprawności, naruszają jego prawo do autonomii informacyjnej. Naruszenie autonomii informacyjnej Skarżącego polega na ujawnieniu wrażliwych danych obejmujących informacje o jego stanie zdrowia, a w konsekwencji także o jego _____ Ujawnienie przyczyny niepełnosprawności w postaci _____ w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, a więc urzędowym dokumencie podlegającym udostępnieniu osobom trzecim, nie spełnia warunku niezbędności udostępnienia informacji o danej osobie, o którym mowa w art. 51 ust. 2 Konstytucji RP. Zdaniem Skarżącego, zarówno realizacja uprawnień przyznanych mu w ustawie o rehabilitacji zawodowej, jak i uprawnień pracodawcy, zatrudniającego osobę z niepełnosprawnością, nie wymaga ujawniania przyczyny niepełnosprawności pracownika w tak szerokim zakresie, aby konieczne było udostępnienie informacji o _____ W konsekwencji,

⁴ Zob. np. wyrok TK z dnia: 11 maja 2007 r., sygn. akt K 2/07; 18 grudnia 2014 r., sygn. akt K 33/13; dnia 20 stycznia 2015 r., sygn. akt K 39/12. Zob. też: M. Wild, *Komentarz do art. 51 Konstytucji [w:] Konstytucja RP. Komentarz*, red. M. Safjan, L. Bosek, t. I, Legalis/el.

naruszenie autonomii informacyjnej Skarżącego nie spełnia konstytucyjnych przesłanek ograniczenia autonomii informacyjnej i jest ograniczeniem nieproporcjonalnym.

2. Szczegółowe uzasadnienie stawianych zarzutów

2.1. Niezgodność § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. z art. 47 w zw. z art. 51 ust. 1, 2 i 5 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP – warunek formalny ograniczenia konstytucyjnych praw i wolności jednostki.

14. Zdaniem Skarżącego, § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. jest niezgodny z art. 47 w zw. z art. 51 ust. 1, 2 i 5 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP na płaszczyźnie formalnej, ponieważ narusza zasadę wyłączności ustawowej dla ingerencji w konstytucyjne prawa i wolności jednostki: prawo do prywatności i autonomię informacyjną jednostki.
15. Zgodnie z art. 6c ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej, w orzeczeniu powiatowego (miejskiego) zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, powinny być zawarte wskazania dotyczące w szczególności: 1) odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby; 2) szkolenia, w tym specjalistycznego; 3) zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej; 4) uczestnictwa w terapii zajęciowej; 5) konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby; 6) korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki; 7) konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji; 8) konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz 9) spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna). Poza przypadkami dotyczącymi unormowań

zawartych w ustawie Prawo o ruchu drogowym, cytowany art. 6c ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej nie ustanawia zatem wymogu, by orzeczenie o niepełnosprawności wskazywało na konkretną przyczynę niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej. Nie czyni tego również przepis art. 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej, odnoszący się do opisu stopni niepełnosprawności.

16. Szczegółowe zasady określające sposób wydawania orzeczeń o niepełnosprawności zostały powierzone przez ustawodawcę do unormowania w akcie wykonawczym. Zgodnie z art. 6c ust. 9 ustawy o rehabilitacji zawodowej, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, między innymi standardy w zakresie kwalifikowania oraz postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności, uwzględniając schorzenia naruszające sprawność organizmu i przewidywany okres trwania naruszenia tej sprawności, powodujące zaliczenie do odpowiedniego stopnia niepełnosprawności, a także oznaczenie symboli przyczyn niepełnosprawności.
17. W obecnym stanie prawnym, przepisy ustawy o rehabilitacji zawodowej nie nakazują ujawnienia konkretnej przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, ani też nie precyzują stopnia szczegółowości informacji dookreślających „przyczyny niepełnosprawności” osoby niepełnosprawnej.
18. Zgodnie z § 13 ust. 2 pkt 9 Rozporządzenia z 2003 r., wydanego na podstawie art. 6c ust. 9 ustawy o rehabilitacji zawodowej, orzeczenie o niepełnosprawności zawiera symbol przyczyny niepełnosprawności. Zgodnie z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. symbol przyczyny niepełnosprawności, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 8, ust. 2 pkt 9 i ust. 3 pkt 9 Rozporządzenia z 2003 r., oznacza się następująco: 1) 01-U - upośledzenie umysłowe; 2) 02-P - choroby psychiczne; 3) 03-L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu; 4) 04-O - choroby narządu wzroku; 5) 05-R - upośledzenie narządu ruchu; 6) 06-E - epilepsja; 7) 07-S - choroby układu oddechowego i krążenia; 8) 08-T - choroby układu pokarmowego; 9) 09-M - choroby układu moczowo-płciowego; 10) 10-N - choroby neurologiczne; 11) 11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego; 12) 12-C - całościowe zaburzenia rozwojowe.
19. Zdaniem Skarżącego, niezgodność § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. ze wskazanymi w *petitum* skargi przepisami Konstytucji na płaszczyźnie formalnej polega na tym, że przepisy te przewidują podanie symbolu przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, a w konsekwencji ujawnienie rodzaju choroby, w szczególności , jako przyczyny niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością. Podstawą prawną ujawnienia rodzaju

choroby osoby niepełnosprawnej są w takiej sytuacji przepisy aktu wykonawczego, a więc aktu rangi podustawowej.

20. Zgodnie z art. 31 ust. 3 *in principio* Konstytucji RP, ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych praw i wolności mogą być ustawiane „tylko w ustawie”. W kontekście prawa do prywatności oraz autonomii informacyjnej Trybunał Konstytucyjny podkreśla, że wymogu ustanawiania ograniczeń prywatności i autonomii informacyjnej w ustawie nie należy rozumieć jako konieczności pełnego unormowania ich w ustawie, bez możliwości posłużenia się rozporządzeniami. Ustawodawca może bowiem „przekazać do unormowania w drodze rozporządzenia niektóre sprawy szczegółowe i techniczne związane z przetwarzaniem danych osobowych”⁵. Niemniej, wyłącznie w ustawie mogą zostać uregulowane sprawy istotne, które „(...) obejmują w szczególności warunki dopuszczalności przetwarzania danych osobowych. Ustawa powinna określać w sposób szczególnie precyzyjny warunki przetwarzania danych dotyczących sfery intymności jednostki”⁶. W szczególności, rozporządzenie jako akt wykonawczy do ustawy, nie może w sposób dowolny określać zakresu przetwarzanych danych – musi on wynikać wprost z ustawy⁷.
21. Na poziomie ustawy o rehabilitacji zawodowej, z mocy delegacji przewidzianej w art. 6c ust. 9 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej, ustawodawca sformułował wymóg, by w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego określone zostały standardy dotyczące orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności, a także oznaczenie symboli przyczyn niepełnosprawności.
22. Zdaniem Skarżącego, przewidziana w ustawie o rehabilitacji zawodowej konieczność oznaczenia symbolu przyczyn niepełnosprawności w orzeczeniu o niepełnosprawności jest uregulowaniem o zbyt ogólnym charakterze. Niepełne unormowanie dotyczące zasad wydawania orzeczeń o niepełnosprawności na poziomie ustawy o rehabilitacji zawodowej powoduje, że szczegółowe zasady wydawania orzeczeń, a w konsekwencji także i zakres przetwarzanych danych osobowych, zostały ustalone na poziomie rozporządzenia. Sposób wykonania delegacji ustawowej do wydania Rozporządzenia z 2003 r. uzasadnia zarzut naruszenia przez tę regulację warunku wyłączności ustawy dla ograniczenia konstytucyjnych praw i wolności jednostki.
23. Zdaniem Skarżącego, dopiero zastosowanie unormowań przewidzianych w § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. prowadzi do ujawnienia skonkretyzowanej przyczyny jego niepełnosprawności, w przypadku Skarżącego –

⁵ Wyrok TK z dnia 19 lutego 2002 r., sygn. akt U 3/01.

⁶ Tamże.

⁷ Wyrok TK z dnia 18 grudnia 2014 r., sygn. akt K 33/13.

Skarżący podkreśla, że w ustawie o rehabilitacji zawodowej ustawodawca nie przewidział wymogu ujawniania przyczyny niepełnosprawności, stanowiąc jedynie o konieczności umieszczenia symbolu niepełnosprawności na odpowiednim orzeczeniu. Zdaniem Skarżącego, uzupełnienie unormowań przewidzianych w ustawie o rehabilitacji zawodowej odnośnie do orzekania o stopniu niepełnosprawności w przepisach Rozporządzenia z 2003 r. powoduje, że to właśnie na poziomie aktu wykonawczego funkcjonuje norma nakazująca ujawnienie przyczyny niepełnosprawności, a więc norma ta nie ma rangi ustawy.

24. Zdaniem Skarżącego, unormowaniu przewidzianemu w § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r., nie można przypisać charakteru wyłącznie techniczno-organizacyjnego, określającego warunki wydawania orzeczeń o niepełnosprawności. Zastosowanie § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. skutkuje bowiem ujawnieniem szczegółowych informacji o stanie zdrowia, których ujawnienia przepisy ustawy o rehabilitacji zawodowej nie przewidują. W konsekwencji, ujawnienie skonkretyzowanej przyczyny niepełnosprawności, , na skutek zastosowania § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r., prowadzi do naruszenia konstytucyjnych praw i wolności jednostki – prawa do prywatności i autonomii informacyjnej przez akt wykonawczy, a nie przez ustawę.
25. Skarżący zwraca uwagę, że zbliżone unormowanie – przewidujące uwidocznienie numeru statystycznego choroby w zaświadczeniu lekarskim, wydanym na podstawie § 5 ust. 1 (nieobowiązującego już) rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 maja 1996 r. w sprawie orzekania o czasowej niezdolności do pracy zostało ocenione przez Trybunał Konstytucyjny jako niezgodne z ustawą zasadniczą.
26. W wyroku z 19 maja 1998 r., wydanym w sprawie rozpoznawanej pod sygn. akt U 5/97 i zainicjowanej wnioskiem Rzecznika Praw Obywatelskich, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 maja 1996 r. w zakresie, w jakim zobowiązuje do uwidocznienia w zaświadczeniu lekarskim numeru statystycznego choroby - jest niezgodny z art. 31 ust. 3, art. 47, art. 51 ust. 1, 2 i 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) oraz z art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284) i z art. 17 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167), a także z art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 1983 r. Nr 30, poz. 143; z 1985 r. Nr 4, poz. 15; z 1986 r. Nr 42, poz. 202; z 1989 r. Nr 4, poz. 21, Nr 35, poz. 192; z 1991 r. Nr 104, poz. 450, Nr 106, poz. 457, Nr 110, poz. 474 oraz z 1995 r. Nr 16, poz. 77), ponieważ ustanawia ograniczenie w

zakresie korzystania z konstytucyjnych praw i wolności obywatelskich, zastrzeżone do wyłączności ustawowej.

27. Zdaniem Skarżącego, motywy rozstrzygnięcia we wskazanym wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego wydanym w sprawie o sygn. akt U 5/97 wskazują na niezgodność § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. z art. 47 w zw. z art. 51 ust. 1, 2 i 5 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP na płaszczyźnie formalnej, na skutek naruszenia zasady wyłączności ustawowej dla ingerencji w konstytucyjne prawa i wolności jednostki: prawo do prywatności i autonomię informacyjną jednostki.

2.2 Niezgodność § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. z art. 47 w zw. z art. 51 ust. 1, 2 i 5 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP – warunki materialne ograniczenia konstytucyjnych praw i wolności jednostki.

28. Zdaniem Skarżącego, § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. jest niezgodny ze wskazanymi w *petitum* skargi konstytucyjnej przepisami Konstytucji RP nie tylko na płaszczyźnie formalnej, ale również na płaszczyźnie materialnej.
29. Skarżący stoi na stanowisku, że ocena konstytucyjności zakwestionowanego unormowania wyłącznie na płaszczyźnie formalnej (warunku ograniczenia konstytucyjnych praw i wolności jednostki wyłącznie w drodze ustawy) nie byłaby wystarczająca dla zapewnienia efektywnej i zgodnej z Konstytucją RP ochrony prawa do prywatności i autonomii informacyjnej osób niepełnosprawnych, w świetle unormowań przewidzianych w ustawie o rehabilitacji zawodowej. Stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 Rozporządzenia z 2003 r. z art. 47 w zw. z art. 51 ust. 1, 2 i 5 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP z uwagi na naruszenie zasady wyłączności ustawowej dla ingerencji w konstytucyjne prawa i wolności jednostki, mogłoby nie doprowadzić do ostatecznego wyeliminowania zakwestionowanego unormowania z systemu prawa, gdyż ustawodawca mógłby analogiczną regulację zawrzeć następnie na poziomie ustawowym. Tym samym, nadanie zakwestionowanemu w niniejszej skardze konstytucyjnej unormowaniu rangi ustawowej, w dalszym ciągu skutkowałoby obowiązywaniem unormowania, naruszającego prawo do ochrony prywatności i autonomii informacyjnej jednostki w sposób nieproporcjonalny.
30. Zdaniem Skarżącego, obligatoryjne zamieszczenie w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności symbolu przyczyny niepełnosprawności, a w konsekwencji rodzaju choroby, w szczególności _____, jako przyczyny niepełnosprawności, nie

spełnia konstytucyjnego testu proporcjonalności ograniczenia konstytucyjnych praw i wolności jednostki.

31. Zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.
32. W swoim dotychczasowym orzecznictwie Trybunał Konstytucyjny wskazywał, że – na gruncie art. 31 ust. 3 Konstytucji RP – *„wymóg «konieczności» jest spełniony, jeżeli ustanowione ograniczenia są zgodne z zasadą proporcjonalności. Oznacza to, że 1) środki zastosowane przez prawodawcę muszą być w stanie doprowadzić do zamierzonych celów; 2) muszą być niezbędne dla ochrony interesu, z którym są powiązane; 3) ich efekty muszą pozostawać w proporcji do ciężarów, nakładanych na obywatela”*⁸. Z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wynika, że wymóg „konieczności” z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP mieści w sobie postulat niezbędności, przydatności i proporcjonalności *sensu stricto* (tzw. zakazu nadmiernej ingerencji)⁹.
33. Realizacja postulatów niezbędności, przydatności i proporcjonalności *sensu stricto* ograniczenia konstytucyjnych praw i wolności jednostki jest zdaniem Trybunału Konstytucyjnego *„uzależniona (...) od stwierdzenia faktycznej potrzeby dokonania ingerencji w zakres korzystania z konstytucyjnego prawa bądź wolności i zastosowania przez ustawodawcę środków prawnych rzeczywiście służących realizacji zamierzonych przez niego celów. Ponadto chodzi o zastosowanie środków niezbędnych w tym sensie, że chronić one będą określone wartości w sposób, bądź w stopniu, który nie mógłby być osiągnięty przy zastosowaniu innych środków, a jednocześnie winny to być środki jak najmniej uciążliwe dla podmiotów, których prawa bądź wolności ulegają ograniczeniu”*¹⁰. Trybunał Konstytucyjny podkreślał również, że *„[k]onstruuując przepis, który ingeruje głęboko w sferę prywatności jednostki, ustawodawca musi (...) rozważyć proporcjonalność zastosowanego środka (art. 31 ust. 3 Konstytucji). (...) Nie wystarczy, aby stosowane środki „sprzyjały tym celom”, aby „ułatwiały ich osiągnięcie” albo „były wygodne” dla władzy, która ma je wykorzystać do osiągnięcia tych celów.”*¹¹
34. Zdaniem Skarżącego, obligatoryjne zamieszczenie w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności symbolu przyczyny niepełnosprawności, a w konsekwencji informacji

⁸ Przykładowo wyrok TK z 21 kwietnia 2004 r., sygn. akt K 33/03.

⁹ Przykładowo wyrok TK z 22 września 2009 r., sygn. akt P 46/07.

¹⁰ Wyrok TK z 3 października 2000 r., sygn. akt K 33/99.

¹¹ Wyrok TK z 20 czerwca 2005 r., sygn. akt K 4/04.

o rodzaju choroby, w szczególności osoby niepełnosprawnej, jako przyczyny niepełnosprawności, przede wszystkim nie służy realizacji celu, jakim jest aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami, w tym podjęcie zatrudnienia.

35. Ujawnienie przyczyny niepełnosprawności Skarżącego, naraża go na stygmatyzację związaną z uprzedzeniami społecznymi wobec osób z niepełnosprawnością

Jak zauważa Rzecznik Praw Obywatelskich (vide pkt. 9 skargi), rozwiązania prawne związane z koniecznością ujawnienia pracodawcy informacji na temat schorzenia lub niepełnosprawności, na które cierpi pracownik, wywołują niekorzystne skutki w przypadku osób cierpiących na schorzenia ukryte, takie jak choroby psychiczne czy niepełnosprawność intelektualna; tacy pracownicy często nie potrzebują specjalnych dostosowań miejsca i warunków pracy, a wciąż powszechne w społeczeństwie uprzedzenia i stereotypy na temat ich niepełnosprawności powodują niechęć potencjalnych pracodawców do ich zatrudniania. Na zjawisko stygmatyzacji zwraca uwagę Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie zdrowia psychicznego (2008/2209(INI)) opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (powiadomienie nr 2010/C_76_E/05), wskazując, iż *„dyskryminacja i wykluczenie społeczne, których doświadczają osoby cierpiące na problemy związane ze zdrowiem psychicznym to nie tylko konsekwencje zaburzeń psychicznych, ale również stygmatyzacji takich osób, ich odrzucenia i wykluczenia ze społeczeństwa”* (litera S preambuły).

36. Zdaniem Skarżącego, zakwestionowane w niniejszej skardze unormowanie nie tylko nie realizuje celu zamierzonego przez ustawodawcę, ale również nie spełnia kryterium niezbędności i proporcjonalności. Ujawnienie konkretnej przyczyny niepełnosprawności – , nie jest niezbędne dla zabezpieczenia interesów osoby niepełnosprawnej, jak również nie jest niezbędne dla skorzystania przez pracodawcę z instrumentów, przewidzianych w ustawie o rehabilitacji zawodowej. Zabezpieczenie interesów pracownika i pracodawcy, zatrudniającego osobę z niepełnosprawnością, jest możliwe w oparciu o środki znacznie mniej ingerujące w prawo do prywatności i autonomię informacyjną osoby niepełnosprawnej.

37. Skarżący podkreśla, że skorzystanie z uprawnień wymienionych w rozdziale 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej (między innymi prawa do skróconego czasu pracy, dodatkowej przerwy w pracy, dodatkowego urlopu wypoczynkowego czy dodatkowych dni zwolnienia), przysługujących osobom z niepełnosprawnościami, warunkowane jest wyłącznie przedstawieniem pracodawcy orzeczenia o stopniu niepełnosprawności pracownika. Unormowania przewidziane w rozdziale 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej nie warunkują korzystania ze szczególnych uprawnień pracowniczych od ujawnienia

konkretnego rodzaju schorzenia pracownika pracodawcy. W związku z powyższym należy uznać, że wystarczającym dla zabezpieczenia interesów osoby niepełnosprawnej i skorzystania z uprawnień pracowniczych jest przedstawienie pracodawcy wyłącznie informacji o stopniu niepełnosprawności, bez wskazania rzeczywistej przyczyny niepełnosprawności pracownika. Informacja o szczegółach stanu zdrowia osoby niepełnosprawnej jest rzeczywiście niezbędna wyłącznie członkom organu powołanego do orzekania o niepełnosprawności. Pracodawca, chociażby dysponował informacjami o szczegółowym stanie zdrowia pracownika, nie ma samodzielnej kompetencji do zmiany stopnia orzeczonej niepełnosprawności i związany jest treścią orzeczenia.

38. Skarżący ma jednocześnie świadomość, że zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej, bez wiedzy na temat przyczyny niepełnosprawności pracownika, pracodawca nie mógłby się skutecznie ubiegać np. o zwolnienie z wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Zgodnie bowiem z art. 21 ust. 7 w zw. z ust. 2 ustawy o rehabilitacji zatrudnianie osób cierpiących na pewnego rodzaju schorzenia, wymienione w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 września 1998 r. w sprawie rodzajów schorzeń uzasadniających obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz sposobu jego obniżania (m.in. epilepsja, przewlekłe choroby psychiczne) obniża wskaźnik, od którego uzależnione jest zwolnienie z konieczności uiszczania wpłat na PFRON. Podobnie, na podstawie art. 26a ust. 1b ustawy o rehabilitacji kwotę dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego zwiększa się o 600 zł w przypadku osób niepełnosprawnych, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych.
39. Skarżący zwraca jednak uwagę, że ujawnienie symbolu _____ w orzeczeniu o niepełnosprawności, nie przyznaje osobie niepełnosprawnej żadnych nowych uprawnień. Ujawnienie symbolu wskazującego _____ pracownika co najwyższej polepsza sytuację ekonomiczną pracodawcy, kosztem prawa do prywatności i autonomii informacyjnej osoby niepełnosprawnej.
40. Dodatkowo, Skarżący zauważa, że na gruncie ustawy o rehabilitacji zawodowej pracodawca musi spełnić wiele warunków by uzyskać miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego. Z art. 26a ust. 1b ustawy o rehabilitacji zawodowej wynika, że jeśli pracodawca już korzysta, z miesięcznego dofinansowania to kwota dofinansowania zostaje zwiększona o 600 zł, w przypadku orzeczenia (czyli stwierdzenia w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności) u osoby niepełnosprawnej np. _____, jak miało to miejsce u Skarżącego. Pracodawca nie ma jednak obowiązku występowania o dofinansowanie do wynagrodzenia niepełnosprawnego

pracownika ani obowiązku jego uzyskiwania. Ponadto, zgodnie z art. 26a ust. 1a ustawy o rehabilitacji zawodowej miesięczne dofinansowanie nie przysługuje pracodawcy zatrudniającemu co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i nieosiągającemu wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 6%. Taki pracodawca podlega obowiązkowi dokonywania wpłat do PFRON zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej. Zgodnie z art. 21 ust. 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej wskaźnik, o którym mowa w ust. 2, może zostać obniżony w razie zatrudnienia osób niepełnosprawnych ze schorzeniami szczególnie utrudniającymi wykonywanie pracy. Zwrot „może” oznacza brak obowiązku pracodawcy w tym zakresie.

41. Skarżący zwraca także uwagę, że listę schorzeń uzasadniających obniżenie wskaźnika warunkującego kwotę wpłat na rzecz PFRON zawiera rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 września 1998 r. w sprawie rodzajów schorzeń uzasadniających obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz sposobu jego obniżania (Dz. U. 1998 r. nr 124, poz. 820 ze zm.). Na wskazanej liście znajdują się

(§ pkt rozporządzenia). Z kolei symbol zawarty w orzeczeniu o niepełnosprawności identyfikuje „ ” zgodnie z § ust.

pkt Rozporządzenia z 2003 r. Skarżący podkreśla, że czym innym jest „

”, a czym innym „ ”. Na podstawie symbolu

pracodawca nie może więc ustalić , nie jest również uprawniony do obniżania wskaźnika z art. 21 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej.

42. Zdaniem Skarżącego, realizacja celu zamierzonego przez ustawodawcę może zostać osiągnięta przy użyciu środków zdecydowanie mniej ingerujących w prawo do prywatności i autonomii informacyjnej osób z niepełnosprawnościami. Obecne unormowania zobowiązujące do ujawnienia przyczyny niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej, wykraczają poza ramy niezbędności. Ujawnienie konkretnej przyczyny niepełnosprawności, w szczególności , powinno stanowić środek o charakterze *ultima ratio*, stosowany wyłącznie, gdy inne mniej dolegliwe środki okażą się być niewystarczające dla realizacji celu zamierzonego przez ustawodawcę.

43. Zdaniem Skarżącego, na szczególną uwagę zasługuje stanowisko przedstawione w piśmie Prezes P Zdaniem P

przykładowym, kompromisowym rozwiązaniem sytuacji związanej w umieszczaniem symbolu przyczyn niepełnosprawności (– symbol

) może być zawarcie w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności dwóch dodatkowych rubryk dotyczących katalogu schorzeń, o których mowa w art. 21 ust. 7 oraz art. 26 ust. 1b ustawy o rehabilitacji zawodowej. Powyższe notacje (TAK/NIE) stwierdzałyby jedynie, czy przyczyna orzeczonej niepełnosprawności zawiera się w katalogu licznych schorzeń, o

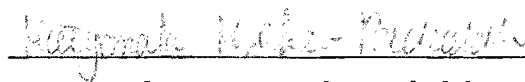
których mowa w tych przepisach. Przyjęcie takiego rozwiązania legislacyjnego oznaczałoby, że w orzeczeniu o niepełnosprawności nie wskazywanoby, które spośród konkretnych schorzeń jest przyczyną niepełnosprawności, co stwarzałoby większe gwarancje ochrony prawa do prywatności i autonomii informacyjnej osoby niepełnosprawnej. Skarżący podkreśla, że przyjęcie zaproponowanego rozwiązania umożliwiłoby uzyskanie zainteresowanym podmiotom informacji niezbędnych do skorzystania z instrumentów i uprawnień przewidzianych w przepisach ustawy o rehabilitacji zawodowej, a jednocześnie chroniłoby prawo do prywatności i autonomii informacyjnej osób z niepełnosprawnościami w większym stopniu, nie prowadząc do ujawnienia szczegółowych informacji o rodzaju schorzenia, będącego postawą orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

44. Zdaniem Skarżącego, § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 rozporządzenia z 2003 r. stanowi nieuzasadnione, a przez to nieproporcjonalne ograniczenie jego prawa do prywatności i autonomii informacyjnej.

37. Ze wskazanych wyżej względów, w ocenie Skarżącego, § 13 ust. 2 pkt 9 w zw. z § 32 ust. 2 rozporządzenia z 2003 r. w zakresie, w jakim przewiduje obligatoryjne zamieszczenie symbolu przyczyny niepełnosprawności, a w konsekwencji rodzaju choroby, w szczególności _____, jako przyczyny niepełnosprawności, w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, jest niezgodny z art. 47 w zw. z art. 51 ust 1, 2 i 5 z art. w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, co uzasadnia stwierdzenie niegodności wskazanych w *petitum* skargi przepisów Rozporządzenia z 2003 r. z Konstytucją RP.

Paweł Osik
adwokat

Małgorzata Mączka-Pacholak
adwokat

W załączeniu:

- 1) Pełnomocnictwo dla adw. Mikołaja Pietrzaka wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej;
- 2) Pełnomocnictwo dla adw. Pawła Osika wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej;
- 3) Pełnomocnictwo dla adw. Małgorzaty Mączki-Pacholak wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej;
- 4) Kopia koperty wykorzystanej do przesłania wyroku Sądu Okręgowego w L z oznaczeniem daty odbioru przesyłki przez Skarżącego;
- 5) Orzeczenie Miejskiego Ośrodka ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L o stopniu niepełnosprawności z dnia kwietnia 2015 r.;
- 6) Odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L od orzeczenia Miejskiego Ośrodka ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L o stopniu niepełnosprawności z dnia kwietnia 2015 r.;
- 7) Orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L utrzymujące w mocy orzeczenie Miejskiego Ośrodka ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L z dnia maja 2015 r.;
- 8) Odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L do Sądu Rejonowego w L z dnia maja 2015 r.;
- 9) Wyrok Sądu Rejonowego w L Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt z dnia maja 2016 r. z uzasadnieniem;
- 10) Apelacja od wyroku Sądu Rejonowego w L Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt z dnia czerwca 2016 r.;
- 11) Pismo procesowe uzupełniające apelację od wyroku Sądu Rejonowego w L Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt z dnia czerwca 2016 r.;
- 12) Wyrok Sądu Okręgowego w L Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt z dnia października 2016 r. z uzasadnieniem;
- 13) Pismo Rzecznika Praw Obywatelskich do Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych z dnia 29 września 2016 r.;
- 14) Pismo Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka do Prezesa Zarządu Głównego P z dnia kwietnia 2016 r.;
- 15) Pismo Prezes P do Sekretarza Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka z dnia listopada 2016 r.
- 16) Sześć odpisów skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.